

Θέμα Α

Ο συγγραφέας του κειμένου 1 θεωρεί ότι η λογοτεχνική ανάγνωση συνιστά λυτρωτική απόλαυση διότι είναι πρωτίστως μια δημιουργική δραστηριότητα. Έπειτα μέσα από την ανάγνωση βιβλίων βιώνει κανείς μια ζεστασιά και μια βεβαιότητα, καθώς αισθάνεται τους συγγραφείς να επικοινωνούν μαζί του και να τον ταξιδεύουν με τις ιστορίες τους. Πιστεύει, τέλος, στις θεραπευτικές ιδιότητες της λογοτεχνίας, εφόσον αυτή επιφέρει ψυχική γαλήνη και ενθαρρύνει τον αναγνώστη.

(64 λέξεις)

Θέμα Β

α. Ο συγγραφέας του Κειμένου 1 διαβάζει λογοτεχνία κυρίως γιατί αυτή σχετίζεται με τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις. **Λ** («Προσωπικά το θεωρώ μία δημιουργική ενασχόληση»).

β. Ο συγγραφέας του Κειμένου 1 συνήθιζε να διαβάζει προγραμματισμένα. **Λ** («Αν στην εφηβεία μου έκλεβα χρόνο για διάβασμα»)

γ. Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 χρησιμοποιείται κυριολεκτικά σε όλο το κείμενο. **Λ** («Σ' έχω γράψει στην καρδιά μου», «είναι γραμμένο στη μνήμη μου»,»).

δ. Το «γράφειν» στο Κείμενο 2 δεν συνδέεται με ιστορικά και επιστημονικά επιτεύγματα. **Λ** («Μέσα στην Ιστορία του κόσμου, οι φημισμένοι, οι άξιοι, οι μεγάλοι οι ήρωες. Μέσα στην Ιστορία των Επιστημών, οι σπουδαίοι. Μέσα στην Ιστορία της Εκκλησίας, οι άγιοι»).

ε. Σύμφωνα με τα Κείμενα 1 και 2 τόσο η αναγνωστική όσο και η συγγραφική δραστηριότητα παρηγορούν τον άνθρωπο. **Σ** (ΚΕΙΜΕΝΟ 1: «Και να η θαυματουργή ίαση της λογοτεχνίας. Τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρέυουν την ψυχή», ΚΕΙΜΕΝΟ 2: «το γράφειν –συνειδητό ή όχι, εκούσιο ή και ακούσιο, φανερό ή και κρυφό- αποτελεί την έσχατη, ακραία παρηγοριά»).

Μονάδες 10

B2. α. Ο συντάκτης του Κειμένου 1 στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του αναγνώστη ως προς τη διαρκή επαφή με τα λογοτεχνικά έργα. Αυτός ο σκοπός επιτυγχάνεται με βάση τις εκφραστικές του επιλογές, καθώς χρησιμοποιεί καθημερινό και εύληπτο λόγο, συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις και ποικιλία ρηματικών προσώπων. Εμφανέστερη γίνεται η στόχευσή του στη χρήση των σημείων στίξης και των σχημάτων λόγου. Συγκεκριμένα, εντός εισαγωγικών εσωκλείει προφορικές φράσεις, για να επιτείνει τη ζωντάνια και την αμεσότητα («ανέβασα πυρετό»), και με τη χρήση της παύλας καταθέτει τα σχόλιά του θέλοντας με αυτόν τον τρόπο να τα αναδείξει εμφατικά («–τι ειρωνεία!–»). Ως προς τα σχήματα λόγου, εμφανίζεται το ασύνδετο σχήμα που προσδίδει ένταση («αισθάνομαι μια τρυφερότητα, μια σιγουριά»), ενώ προφανής είναι και η χρήση της μεταφοράς και της προσωποποίησης ως μέσο επίτευξης ζωντάνιας με αμεσότερο επικοινωνιακό αποτέλεσμα («Τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρέυουν την ψυχή»)
(μονάδες 8).

β. Ο Κώστας Τσιρόπουλος επιλέγει ως εναρκτήρια περίοδο της καταληκτικής παραγράφου τη χρήση ενός ρητορικού ερωτήματος. Αυτή η επιλογή λειτουργεί καταλυτικά ως προς τη ζωντάνια, τη θεατρικότητα και την αμεσότητα του μηνύματος δημιουργώντας την αίσθηση συνομιλίας με τον αναγνώστη. Βεβαίως, η ερώτηση δεν μένει αναπάντητη, ούτε και θεωρείται ευκόλως εννοούμενη, αλλά επιχειρείται να απαντηθεί αμέσως μετά από τον ίδιο τον συγγραφέα αποδεικνύοντας πως επιτελεί και μια δεύτερη, μεταβατική λειτουργία.

(μονάδες 7).

Μονάδες 15

Β3. Σύμφωνα με την παρατιθέμενη παράγραφο, υπάρχει στη διακριτική ευχέρεια του ανθρώπου η δυνατότητα να άρει τους φραγμούς του χρόνου και να κατακτήσει μια θέση στην αθανασία. Αυτή η αθανασία δεν είναι υλική και σωματική αλλά πνευματική και άμεσα σχετιζόμενη με την άφθαρτη καταγραφή του ονόματος κάποιου όχι μόνο σε έργα παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και σε επίσημα έγγραφα επαγγελματιών και επιχειρήσεων. Έτσι, ο καθένας μπορεί να πετύχει την υστεροφημία.

Μονάδες 15

Θέμα Γ

Γ1. Μέσα από το δοθέν ποίημα, γίνεται φανερός ο λυτρωτικός ρόλος της ποίησης στη ζωή των ανθρώπων. Συχνά, αυτή η καθαρτική επέμβαση των ποιημάτων -και της Τέχνης γενικότερα- δεν γίνεται αντιληπτή από τον σύγχρονο άνθρωπο. Μάλιστα, οι νέοι διατηρούν στάση καχυποψίας ή και αδιαφορίας προς την ποίηση. Αναλώνονται στον καταναλωτισμό και τον υλισμό καταξιώνοντας την ύλη ως αντίβαρο της ουσίας, όπως φαίνεται και με την επανάληψη του μοτίβου «πράγματα». Λησμονούν πως τα «πράγματα» συγγενεύουν με την πράξη και οι ίδιοι παραδίδονται στις μηχανικές αλληλεπιδράσεις «που επαναλαμβάνονται μ' ελάχιστες παραλλαγές». Βεβαίως, οι ποιητές επιζητούν την αμεσότερη επαφή με το κοινό, όπως γίνεται φανερό και με τη χρήση του δεύτερου ενικού προσώπου (« αναρωτιέσαι [...] αντικρίζεις»). Αυτή η επαφή πια είναι σπασμωδική ή εξωτερικά επιβεβλημένη από το σχολικό πρόγραμμα και όχι ελεύθερη και αβίαστη επιλογή. Για τον Τίτο Πατρίκιο -όμως- υπάρχει ελπίδα έστω και με τη μορφή συγκυριακής, αλλά αποκαλυπτικής συνάντησης, όπως υπογραμμίζεται με την προσωποποίηση του καταληκτικού στίχου («Εκεί απάνω σε βρίσκει η ποίηση»).

Μονάδες 15

Θέμα Δ

Το ζητούμενο κείμενο είναι **κείμενο του Τύπου** οπότε πρέπει να διακρίνεται από:

τίτλο (κυριολεκτικό ή μεταφορικό)

κυριαρχία γ' προσώπου και χρήση α' πληθυντικού προσώπου για να είναι εμφανής η όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική προσέγγιση του θέματος προαιρετικά υπογραφή αρθρογράφου (κάθε ενυπόγραφο κείμενο του Τύπου διασφαλίζει την αξιοπιστία του λόγου του συντάκτη του)

Πρόλογος [1§]

Θέμα: Ανάγνωση Βιβλίων

Θέση: Η ανάγνωση βιβλίων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων και στη διαχείριση του προσωπικού τους χρόνου.

Αφόρμηση τα Κείμενα 1 και 2

Κύριο Μέρος [4 §]

Ζητούμενο Α : Η σχέση μας με την ανάγνωση βιβλίων [2§]

ΘΕΤΙΚΗ ΓΙΑΤΙ:

- Αποτελεί σημαντική πηγή γνώσεων και ιδεών
- Ενισχύει τη συλλογιστική ικανότητα του ατόμου:
- Εμπλουτίζει τις γλωσσικές και εκφραστικές δυνατότητες του ατόμου:
- Στηρίζει σημαντικές πτυχές του πολιτισμού:

Η' ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΓΙΑΤΙ:

- Έλλειψη ελεύθερου χρόνου
- Η απωθητική εικόνα του βιβλίου στο χώρο του σχολείου:
- Η ευρύτατη διάδοση των μέσων μαζικής ενημέρωσης
- Ο καταναλωτισμός και η χρησιμοθηρία της εποχής μας
- Η έλλειψη ορθής προώθησης και καλλιέργειας της φιλιαναγνωσίας

Ζητούμενο Β : ο ρόλος της ανάγνωσης βιβλίων στη γενικότερη διαχείριση του προσωπικού μας χρόνου [2§]

- ✓ Αποτελεί ιδανική μορφή **ψυχαγωγίας**
- ✓ Ο άνθρωπος που επιλέγει το βιβλίο ως τρόπο ψυχαγωγίας, πέρα από **πνευματικά**, ωφελείται και **ψυχικά-ηθικά**.
- ✓ Το βιβλίο μέσω του έμμετρου ή του πεζού λόγου ξετυλίγει στον αναγνώστη μια πλειάδα **σκέψεων** και **συναισθημάτων** που άλλοτε τον **προβληματίζουν** και άλλοτε τον **συγκινούν**. Καλλιεργούν ψυχικές αρετές, ενθαρρύνουν και εμπνέουν αυτοπεποίθηση.
- ✓ Γίνεται, επίσης, **φορέας** κοινωνικών και ανθρωπιστικών **αξιών**.

Επίλογος [1§]

Το βιβλίο είναι ένα παράθυρο στον κόσμο. Είναι επίσης ο καθρέφτης της ψυχής μας. Χρειάζεται, λοιπόν, να αλλάξουν τα ενδιαφέροντα του σύγχρονου ανθρώπου και να στραφεί στο βιβλίο. Γιατί η ανάγνωση ενός βιβλίου είναι μια μοναδική ευκαιρία για να γνωρίσουμε τον εαυτό μας και τον κόσμο.

**ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΠΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ**

